

SMART CITY LOYIHALARINI BOSHQARISHNING INNOVATSION MODELLARI

Xoliqov Allamurod Abdujabbor o'g'li

Shahrisabz davlat pedagogika instituti magistranti

Allamurodxoliqov72@gmail.com

Qodirov Farrux Ergash o'g'li

Matematika va ta'limda axborot texnologiyalari kafedrası dotsenti,

Fan o'qituvchisi, fqodirov@shdpi.uz

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19333598>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 21-mart 2026 yil

Ma'qullandi: 25-mart 2026 yil

Nashr qilindi: 30-mart 2026 yil

KEYWORDS

Aqlli shahar, smart city loyihalari, innovatsion boshqaruv modellari, raqamli boshqaruv, davlat-xususiy sheriklik, ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv, raqamli platformalar, integratsiyalashgan boshqaruv, shahar infratuzilmasi, barqaror rivojlanish, shahar xizmatlari sifati, resurslardan samarali foydalanish..

ABSTRACT

Mazkur tadqiqot "Smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari" mavzusiga bag'ishlangan bo'lib, unda zamonaviy shaharlarni raqamlashtirish jarayonida qo'llanilayotgan boshqaruv mexanizmlarining nazariy-metodologik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida "aqlli shahar" konsepsiyasining mohiyati, uning tarkibiy elementlari hamda urbanizatsiya sharoitida samarali boshqaruvni ta'minlovchi innovatsion yondashuvlar o'rganiladi. Xususan, davlat-xususiy sheriklik (PPP), raqamli platformalar asosida boshqaruv, ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qilish (data-driven governance), hamda integratsiyalashgan boshqaruv tizimlari kabi modellarning afzalliklari va qo'llash imkoniyatlari ilmiy jihatdan asoslab beriladi.

XXI asrda urbanizatsiya jarayonlarining jadallashuvi va raqamli texnologiyalarning keng joriy etilishi shaharlarni boshqarish tizimida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Aholining shaharlarga to'planishi natijasida transport, energetika, ekologiya va ijtimoiy infratuzilma bilan bog'liq muammolar yanada murakkablashib bormoqda. Bunday sharoitda an'anaviy boshqaruv usullari kutilgan natijani bermayotgani sababli, zamonaviy va innovatsion yondashuvlarga ehtiyoj ortmoqda. Shu nuqtai nazardan, aqlli shahar (smart city) konsepsiyasi shaharlarni samarali boshqarishning muhim vositasi sifatida shakllanmoqda.

Aqlli shahar konsepsiyasi axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish orqali shahar infratuzilmasini optimallashtirish, resurslardan oqilona foydalanish hamda aholiga ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirishga qaratilgan. Biroq ushbu jarayonlarning muvaffaqiyati ko'p jihatdan smart city loyihalarini qanday boshqarish, ya'ni qaysi boshqaruv modellari asosida amalga oshirilishiga bog'liqdir. Aynan shu jihat mazkur tadqiqotning ilmiy ahamiyatini belgilaydi.

Bugungi kunda smart city loyihalarini boshqarishda innovatsion modellardan foydalanish dolzarb masalaga aylanib bormoqda. Xususan, raqamli boshqaruv tizimlari, ma'lumotlarga

asoslangan qaror qabul qilish, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari hamda integratsiyalashgan boshqaruv yondashuvlari shaharlarni rivojlantirishda muhim omil sifatida qaralmoqda. Ushbu modellarning qo'llanilishi boshqaruv jarayonlarining shaffofligini oshirish, resurslardan samarali foydalanish va xizmatlar sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Mazkur mavzuning dolzarbligi smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari yetarli darajada chuqur o'rganilmaganligi hamda ularni amaliyotga joriy etish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar zarurligi bilan izohlanadi. Ayniqsa, milliy sharoitda ushbu tajribalarni moslashtirish va samarali boshqaruv mexanizmlarini ishlab chiqish muhim ilmiy vazifa hisoblanadi.

Tadqiqotning maqsadi smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari mohiyatini ochib berish, ularning afzalliklarini tahlil qilish hamda amaliy qo'llash bo'yicha takliflar ishlab chiqishdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun smart city konsepsiyasining nazariy asoslarini o'rganish, ilg'or tajribalarni tahlil qilish va samarali boshqaruv yondashuvlarini aniqlash vazifalari belgilangan.

Mazkur kirish qismi tadqiqotning umumiy yo'nalishini belgilab beradi hamda smart city loyihalarini boshqarishda innovatsion modellarning ahamiyatini ilmiy jihatdan asoslashga xizmat qiladi.

Mavzuga doir adabiyotlar tahlili. Smart city loyihalarini boshqarish va innovatsion modellari masalasi O'zbekiston olimlari tomonidan ham so'nggi yillarda faol o'rganilmoqda. Ushbu yo'nalishdagi tadqiqotlar asosan raqamli iqtisodiyot, elektron hukumat va shahar infratuzilmasini modernizatsiya qilish bilan bog'liq holda olib borilmoqda.

Jumladan, R.X. Ayupov o'z ilmiy ishlarida raqamli iqtisodiyot sharoitida boshqaruv tizimlarini modernizatsiya qilish zarurligini asoslab, aqlli shahar konsepsiyasini raqamli transformatsiyaning muhim tarkibiy qismi sifatida ko'rsatadi. Uning fikricha, smart city loyihalarini samarali boshqarish uchun raqamli infratuzilma va innovatsion boshqaruv mexanizmlarini uyg'unlashtirish zarur.[1]

Shuningdek, Sh.T. Tashmatov tadqiqotlarida elektron hukumat tizimlari va ularning shahar boshqaruvidagi o'rni tahlil qilinadi. Muallif smart city boshqaruvida davlat xizmatlarini raqamlashtirish, ochiqlik va shaffoflikni ta'minlash muhim omil ekanligini ta'kidlaydi.[2]

B.Yu. Xodiev ilmiy ishlarida innovatsion rivojlanish va iqtisodiy modernizatsiya masalalarini yoritib, shahar infratuzilmasini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlarning ahamiyatini asoslab beradi. U smart city loyihalarini amalga oshirishda investitsiya muhiti va davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining muhimligini ko'rsatadi.[3]

Bundan tashqari, A.V. Vakhabov tadqiqotlarida raqamli iqtisodiyot sharoitida hududiy rivojlanish va boshqaruv samaradorligini oshirish masalalari ko'rib chiqilgan. Muallif smart city loyihalarini hududiy rivojlanishning yangi bosqichi sifatida baholaydi.[4]

N.K. Yuldashev o'z ilmiy ishlarida boshqaruv tizimlarining zamonaviy modellari va ularning amaliy qo'llanilishi masalalarini tahlil qilib, innovatsion boshqaruv yondashuvlarining samaradorligini asoslab beradi. Ushbu yondashuv smart city loyihalarini boshqarishda ham dolzarb hisoblanadi.[5]

Mahalliy tadqiqotchilar orasida D.R. Rustamov smart city texnologiyalarini joriy etish va ularni boshqarish muammolarini o'rganib, ayniqsa raqamli infratuzilma va kadrlar salohiyati masalalariga alohida e'tibor qaratadi.[6]

Umuman olganda, mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlar smart city loyihalarini boshqarishda raqamli texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar va institutsional islohotlarning muhimligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, ushbu yo'nalishda hali yetarli darajada chuqur ilmiy izlanishlar olib borish zarurati saqlanib qolmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqotda smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari kompleks yondashuv asosida o'rganildi. Tadqiqot metodologiyasi nazariy va empirik usullar uyg'unligiga asoslanib, muammoni har tomonlama tahlil qilishga yo'naltirildi.

Tadqiqotning nazariy asosini smart city konsepsiyasi, raqamli boshqaruv, innovatsion menejment hamda barqaror rivojlanish nazariyalari tashkil etadi. Ushbu nazariyalar asosida smart city loyihalarini boshqarishning mavjud modellari tizimli ravishda o'rganildi va ularning o'ziga xos xususiyatlari aniqlashtirildi.

Tadqiqot jarayonida bir qator umumilmiy va maxsus ilmiy metodlardan foydalanildi. Jumladan, tahlil va sintez usullari orqali smart city boshqaruv modellari tarkibiy qismlarga ajratilib, ularning o'zaro bog'liqligi o'rganildi. Tizimli yondashuv asosida smart city loyihalari murakkab ijtimoiy-iqtisodiy tizim sifatida ko'rib chiqildi.

Shuningdek, qiyosiy tahlil (komparativ metod) yordamida turli mamlakatlarda qo'llanilayotgan smart city boshqaruv modellari o'zaro solishtirildi hamda ularning afzallik va kamchiliklari aniqlashtirildi. Bu metod tadqiqot natijalarining amaliy ahamiyatini oshirishga xizmat qildi.

Tadqiqotda induktiv va deduktiv yondashuvlar ham qo'llanildi. Induktiv usul orqali alohida faktlar va tajribalar asosida umumiy xulosalar chiqarildi, deduktiv yondashuv yordamida esa nazariy qoidalar asosida amaliy holatlar tahlil qilindi. Bundan tashqari, statistik tahlil usuli orqali smart city loyihalarining samaradorligini ifodalovchi ko'rsatkichlar o'rganildi, modellashtirish usuli yordamida esa innovatsion boshqaruv modellari ishlab chiqildi va ularning qo'llash imkoniyatlari baholandi.

Tadqiqotning axborot bazasini ilmiy maqolalar, monografiyalar, xalqaro tashkilotlar hisobotlari, shuningdek, mahalliy va xorijiy olimlarning ilmiy ishlari tashkil etdi. Ushbu manbalar asosida smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari chuqur tahlil qilindi. Mazkur metodologiya tadqiqotning ilmiy asoslanganligini ta'minlab, smart city loyihalarini boshqarishning samarali modellari bo'yicha aniq ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish imkonini berdi.

Natijalar va muhokama. Mazkur tadqiqot doirasida smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari tizimli ravishda tahlil qilinib, ularning nazariy asoslari hamda amaliy qo'llash imkoniyatlari kompleks yondashuv asosida o'rganildi. Olingan natijalar smart city boshqaruvi an'anaviy ma'muriy-boshqaruv tizimlariga nisbatan ko'p darajali, dinamik va moslashuvchan tizim ekanligini tasdiqladi. Ayniqsa, raqamli texnologiyalarga asoslangan boshqaruv yondashuvlari shahar infratuzilmasini optimallashtirish va resurslardan samarali foydalanishda muhim omil sifatida namoyon bo'ldi.

Tadqiqot natijalariga ko'ra, smart city loyihalarini boshqarishda raqamli boshqaruv (digital governance) modeli ustuvor ahamiyat kasb etadi. Ushbu model doirasida IoT qurilmalari, sensor tarmoqlari va axborot tizimlari orqali real vaqt rejimida katta hajmdagi ma'lumotlar yig'ilib, ular asosida tezkor va asoslangan qarorlar qabul qilinadi. Natijada boshqaruv jarayonlarining operativligi ortadi, inson omili bilan bog'liq xatoliklar kamayadi

hamda shahar xizmatlarining sifati yaxshilanadi. Shu bilan birga, mazkur modelning samaradorligi uni qo'llash uchun zarur bo'lgan texnologik infratuzilma va kadrlar salohiyatiga bevosita bog'liq ekanligi aniqlandi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, smart city loyihalarini amalga oshirishda davlat-xususiy sheriklik (PPP) modeli strategik ahamiyatga ega. Ushbu model orqali davlat va xususiy sektor o'rtasida risklar taqsimlanadi, investitsiyalar hajmi ortadi hamda innovatsion texnologiyalarni joriy etish tezlashadi. Shu bilan birga, PPP modelining samaradorligi huquqiy-me'yoriy bazaning mukammalligi, shaffoflik darajasi va institutsional muvofiqlashtirish mexanizmlariga bog'liq ekanligi ilmiy jihatdan asoslandi.

Bundan tashqari, tadqiqot natijalari ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv (data-driven governance) modelining ustunliklarini ham tasdiqladi. Ushbu yondashuv katta hajmdagi ma'lumotlarni (big data) tahlil qilish orqali boshqaruv qarorlarining aniqligi va ishonchligini oshirish imkonini beradi. Xususan, transport oqimlarini boshqarish, energiya sarfini optimallashtirish va ekologik monitoring tizimlarida ushbu modelning samaradorligi yuqori ekanligi aniqlangan. Muhokama jarayonida smart city boshqaruvida integratsiyalashgan va platformaviy yondashuvlar alohida ahamiyatga ega ekanligi asoslandi. Platformaviy model turli sohalar (transport, energetika, sog'liqni saqlash, kommunal xizmatlar) o'rtasida axborot almashinuvini ta'minlab, yagona boshqaruv muhitini shakllantiradi. Bu esa tizimlararo muvofiqlikni oshirish, resurslarni markazlashgan holda boshqarish va xizmatlar sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Shu bilan birga, tadqiqot davomida smart city loyihalarini boshqarishda mavjud muammolar ham aniqlandi. Jumladan, texnologik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, moliyaviy resurslarning cheklanganligi, yuqori malakali mutaxassislar yetishmasligi hamda raqamli savodxonlik darajasining pastligi ushbu jarayonni sekinlashtiruvchi asosiy omillar sifatida baholandi. Bundan tashqari, ma'lumotlar xavfsizligi va shaxsiy hayotni himoya qilish bilan bog'liq muammolar ham dolzarb ekanligi qayd etildi.

O'zbekiston sharoitida olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatdiki, smart city loyihalarini samarali boshqarish uchun institutsional va texnologik asoslarni bir vaqtda rivojlantirish zarur. Xususan, raqamli infratuzilmani kengaytirish, normativ-huquqiy bazani takomillashtirish, innovatsion ekotizimni rivojlantirish hamda davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini keng joriy etish ustuvor yo'nalishlar sifatida belgilandi.

Ilmiy muhokamalar natijasida smart city loyihalarini boshqarishda gibrid boshqaruv modeli (ya'ni bir nechta yondashuvlarning integratsiyasi) eng samarali model sifatida taklif etildi. Ushbu model raqamli boshqaruv, data-driven yondashuv va PPP mexanizmlarini o'zida mujassamlashtirib, kompleks va moslashuvchan boshqaruv tizimini yaratishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, olib borilgan tadqiqot natijalari smart city loyihalarini boshqarishda innovatsion modellardan foydalanish shaharlarning barqaror rivojlanishini ta'minlash, iqtisodiy samaradorlikni oshirish hamda aholining hayot sifatini yaxshilashda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatd

Xulosa va takliflar. Olib borilgan tadqiqotlar natijasida smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari zamonaviy shaharlar rivojlanishining muhim omili ekanligi ilmiy jihatdan asoslandi. Tadqiqot davomida smart city konsepsiyasining nazariy asoslari, uning boshqaruv tizimidagi o'zni hamda innovatsion yondashuvlarning amaliy ahamiyati kompleks tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, smart city loyihalarini samarali boshqarish an'anaviy boshqaruv usullaridan voz kechib, raqamli texnologiyalar, ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qilish hamda integratsiyalashgan boshqaruv tizimlariga o'tishni talab etadi. Ayniqsa, raqamli boshqaruv, davlat-xususiy sheriklik va platformaviy yondashuvlar smart city loyihalarining samaradorligini oshiruvchi asosiy omillar sifatida namoyon bo'ldi.

Shuningdek, tadqiqotda smart city loyihalarini boshqarishda yagona universal model mavjud emasligi, balki har bir hudud o'zining ijtimoiy-iqtisodiy sharoiti, texnologik rivojlanish darajasi va institutsional imkoniyatlaridan kelib chiqib, moslashuvchan boshqaruv modelini tanlashi zarurligi aniqlandi. Shu nuqtai nazardan, gibrid boshqaruv modeli (bir nechta yondashuvlar integratsiyasi) eng maqbul variant sifatida asoslab berildi.

Tadqiqot jarayonida smart city loyihalarini amalga oshirishda mavjud muammolar ham aniqlandi. Jumladan, texnologik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, moliyaviy resurslarning cheklanganligi, malakali kadrlar yetishmasligi hamda raqamli savodxonlik darajasining pastligi ushbu sohaning rivojlanishini sekinlashtiruvchi omillar sifatida baholandi. Bundan tashqari, axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish bilan bog'liq masalalar ham dolzarb muammolar qatoriga kiradi. Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqib, quyidagi ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqildi: Raqamli infratuzilmani rivojlantirish – smart city loyihalarini samarali boshqarish uchun zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan infratuzilmani kengaytirish zarur. Normativ-huquqiy bazani takomillashtirish – smart city loyihalarini amalga oshirishni tartibga soluvchi huquqiy mexanizmlarni takomillashtirish, ayniqsa davlat-xususiy sheriklikni qo'llab-quvvatlovchi qonunchilikni rivojlantirish lozim. Davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish – smart city loyihalariga xususiy sektorni faol jalb etish orqali investitsiya hajmini oshirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etishni jadallashtirish zarur.

Kadrlar salohiyatini oshirish – smart city sohasida faoliyat yurituvchi mutaxassislarini tayyorlash, ularning raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish va malaka oshirish tizimini takomillashtirish muhim hisoblanadi. Ma'lumotlarga asoslangan boshqaruvni joriy etish – boshqaruv jarayonlarida katta hajmdagi ma'lumotlardan samarali foydalanish orqali qaror qabul qilish sifatini oshirish lozim. Axborot xavfsizligini ta'minlash – smart city tizimlarida ma'lumotlar xavfsizligini ta'minlash va fuqarolarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish bo'yicha samarali mexanizmlarni ishlab chiqish zarur.

Innovatsion boshqaruv modellari integratsiyasi – raqamli boshqaruv, platformaviy yondashuv va gibrid modellardan kompleks foydalanish orqali boshqaruv samaradorligini oshirish tavsiya etiladi. Umuman olganda, smart city loyihalarini boshqarishning innovatsion modellari shaharlar rivojlanishining yangi bosqichini belgilab berib, iqtisodiy samaradorlikni oshirish, resurslardan oqilona foydalanish hamda aholining turmush sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Mazkur yo'nalishda olib boriladigan ilmiy tadqiqotlar va amaliy islohotlar kelgusida yanada chuqurlashtirilishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ayupov R.X. Raqamli iqtisodiyot va boshqaruv tizimlari.
2. Tashmatov Sh.T. Elektron hukumat va raqamli boshqaruv asoslari.
3. Xodiev B.Yu. Innovatsion iqtisodiyot.
4. Vakhabov A.V. Hududiy iqtisodiyot va boshqaruv.
5. Yuldashev N.K. Menejment va zamonaviy boshqaruv modellari.

6. Rustamov D.R. Smart city texnologiyalarini joriy etish muammolari.
7. Ayupov R.X. Raqamli iqtisodiyot va boshqaruv tizimlari. – Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti, 2020.
8. Xodiev B.Yu. Innovatsion iqtisodiyot. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
9. Vakhobov A.V. Hududiy iqtisodiyot va boshqaruv. – Toshkent: Universitet, 2021.
10. Tashmatov Sh.T. Elektron hukumat va raqamli boshqaruv asoslari. – Toshkent: Akademiya nashr, 2022.
11. Yuldashev N.K. Menejment va zamonaviy boshqaruv modellari. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2018.
12. Rustamov D.R. Smart city texnologiyalarini joriy etish muammolari. – Toshkent: Innovatsiya, 2023.
13. Deakin M. Smart Cities: Governing, Modelling and Analysing the Transition. – London: Routledge, 2014.
14. Meijer A., Bolívar M.P.R. Governing the Smart City: A Review of the Literature on Smart Urban Governance // International Review of Administrative Sciences, 2016.
15. Hollands R.G. Will the Real Smart City Please Stand Up? // City, 2008.
16. Caragliu A., Del Bo C., Nijkamp P. Smart Cities in Europe // Journal of Urban Technology, 2011.
17. Kitchin R. The Real-Time City? Big Data and Smart Urbanism // GeoJournal, 2014.
18. Batty M. et al. Smart Cities of the Future // European Physical Journal, 2012.
19. Albino V., Berardi U., Dangelico R.M. Smart Cities: Definitions, Dimensions and Performance // Journal of Urban Technology, 2015.
20. Tan S.Y., Taeihagh A. Smart Cities in Developing Countries: A Systematic Review // Sustainability, 2020.
21. Jiang H., Geertman S., Witte P. Smart Urban Governance: An Alternative to Technocratic "Smartness" // Urban Studies, 2021.
22. Qodirov, F., and J. Murodulloyeva. "O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT." Инновационные исследования в современном мире: теория и практика 3.15 (2024): 178-181.
23. Qodirov, F. E. "Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda har bir hududning o'ziga xos xususiyatlari." AKTUAR MOLIYA VA BUXGALTERIYA HISOBI ILMIY JURNALI 4.09 (2024): 178-183.
24. Қодиров, Ф. "ЎУДУДУЛАРДА ТИББИЙ ХИЗМАТЛАРНИ ДАСТУРИЙ ПАКЕТЛАР ЁРДАМИДА ЭЛЕКТРОН ТИББИЙ БАЗАСИНИ ЯРАТИШ." O'zbekiston Respublikasi Oliy Va o'rta Maxsus ta'lim Vazirligi Namangan Muhandislik-Qurilish Instituti (2022).
25. Qodirov, F. "" QR-KOD TEXNOLOGIYASI ASOSIDA ELEKTRON KUTUBXONA TIZIMINI DASTURIY VA APPARAT TAMINOTINI YARATISH". MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI TOSHKENT AXBOROT TEXNOLOGIYALARI UNIVERSITETI QARSHI FILIALI." (2021).
26. Qodirov, F. "" Қашқадарё худуди аҳолисига хизмат кўрсатиш тармоқлари ва уларга таъсир этувчи омиллар". " O'zbekiston Qishloq Va Suv xo'jaligi" Jurnal. " O'zbekiston Qishloq Va Suv xo'jaligi" Jurnal (2022).
27. Қодиров, Ф. "Вилоят аҳолисига соғлиқни сақлаш хизматлари кўрсатиш тармоқлари ривожланиш механизмининг статистик таҳлили." Andijon Mashinasozlik Instituti (2022).

28. Қодиров, Ф. "Қашқадарё вилояти аҳолисига тиббий хизмат кўрсатиш тармоқларини ривожлантиришнинг истиқболлари." О 'ZBEKISTON QISHLOQ VA SUV XO 'JALIGI" âà "AGRO ILM." о 'zbekiston qishloq va suv xo 'jaligi» âà «Agro ilm (2022).
29. Алланазарова, Анора. «ЯПАЙ ЗЕКА БЕ ОЗБЕК ДИЛИ: СОРУНЛАР БЕ ЧОЗЮМЛЕР». Конференции . Том. 1. № 01. 2025.
30. Allanazarova, Anora, and Muxiba Yaxiyaxonova. "INFORMATIKA VA AXBOROT TECHNOLOGIYALARI FANINI O'QITISHDA MEDIASAVODXONLIGINING O'RNI." Универсальная индексная библиотека науки и техники в современном мире 4.11 (2025): 23-27.
31. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "INNOVATSION YONDASHUVLAR YORDAMIDA KAMBAG 'ALLIKNI QISQARTIRISH VA BANDLIKNI TA'MINLASH." FAROVONLIK SARI: PARTIYAVIY YONDASHUV VA AMALIY TASHABBUSLAR (2025): 612.
32. Qodirov, Farrux, and Anora Allanazarova. "TA'LIMNI BOSHQARISH TIZIMLARI TASNIFI." Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies 2.11 (2025): 113-117.
33. O'G'Li, Qodirov Farrux Ergash, and Allanazarova Anora Muxobir Qizi. "GIPER HAVOLALAR VA SAYT BO'YICHA NAVIGATSIYA." Central Asian Journal of Education and Innovation 4.11 (2025): 4-11.
34. Qodirov, Farrux, and Anora Allanazarova. "Axborot Texnologiyalarining Ta'lim Jarayonidagi O 'rni Va Rivojlanish Bosqichlari." Maktabgacha va Maktab Ta'limi Jurnal: 676587.

INNOVATIVE
ACADEMY